

Discurs del conseller primer, Josep Bargalló

És per a mi —un humil membre de la Societat Catalana de Llengua i Literatura, filial de l'Institut—, no solament un honor, sinó un veritable goig, un goig profund, el fet de participar, en representació del Govern de Catalunya, en aquest acte d'inauguració del curs 2005-2006 de l'Institut d'Estudis Catalans, la nostra alta institució acadèmica nacional. I, en especial, un dia com avui, en què es ret homenatge a l'admirada Matilde Salvador, a qui el nostre Govern donarà la Creu de Sant Jordi enguany mateix.

Una institució que té per objecte la investigació científica, especialment en tot allò relacionat amb la cultura catalana, l'àmbit d'actuació de la qual abraça la totalitat de les terres de llengua i cultura catalanes.

Una institució gairebé centenària, fundada per un gran polític amb visió de país, Enric Prat de la Riba. I que d'aleshores ençà ha tingut una història difícil, plena de vicissituds, com la història del nostre país, que ha patit persecució i mar-

ginació, com la nostra llengua, però que ha persistit i s'ha enfortit.

I que avui, com s'ha posat de manifest en aquest acte (amb la lectura de la memòria, amb la lliçó inaugural i amb l'homenatge a Matilde Salvador), es pot presentar davant la societat catalana amb una obra feta impressionant, d'absoluta utilitat pública, i amb una vocació de servei a la col·lectivitat.

Una obra que ha contribuït decisivament a fer-nos, com a llengua, com a cultura i com a nació que som, més forts, més sòlids, més persistents, més responsables del nostre patrimoni cultural, i alhora també més oberts i amb més voluntat de projecció vers el futur.

Aquesta contribució de l'Institut a la nostra construcció nacional no solament ha estat determinant en el camp en què la vostra tasca és socialment més coneguda i reconeguda, la llengua, sinó que s'ha estès al conjunt de les disciplines del saber, tant de les ciències pures com de les ciències humanes i socials, com ho

proven les cinc seccions, les vint-i-sis societats filials i el miler de publicacions.

El començament d'aquest curs, que de ben segur serà per a l'IEC encara més productiu que l'anterior, coincideix amb un fet molt positiu per a la projecció de la nostra cultura nacional. Em refereixo a l'aprovació del domini *.cat* a Internet, promogut per l'Associació puntCAT, en què l'IEC ha tingut un paper protagonista, com a entitat fundadora, juntament amb la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió i el Capítol Català de la Internet Society.

I aquest inici de curs acadèmic coincideix (si la cosa no s'esguerra, i confio que no) amb la culminació del procés polític que ha de portar el Parlament de Catalunya a presentar al Congrés de Diputats espanyol una proposta de reforma profunda de l'Estatut. Una reforma que no solament s'ha de traduir en més competències i més recursos, sinó també en més facultats i possibilitats de construcció nacional. Vull remarcar aquí que el fet que el nou Estatut estableixi l'obligació de conèixer el català permetrà impulsar una política lingüística més segura, amb més impacte social.

En la nova etapa que estem obrint entre tots l'Institut hi ha de tenir un paper capdavanter. La seva creació el 1907 va precedir l'obtenció de la primera institució catalana de mínim autogovern, la Mancomunitat, després del 1714. En l'etapa de la Generalitat republicana les seves funcions van ser encara més reforçades. Amb la transició democràtica i la

recuperació de la Generalitat, l'IEC també va recuperar el seu estatus legal d'alta institució acadèmica nacional. Des d'aleshores, els successius governs de la Generalitat han donat suport a la institució perquè pogués desplegar-se plenament en tots els àmbits d'actuació. Aquest nou Govern que encapçalo, com tothom sap, ha fet un esforç notable per incrementar aquest suport en un 11 % per a enguany. I està treballant, especialment des del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (DURSI), amb l'IEC en l'elaboració d'un contracte programa que ha de suposar un canvi qualitatiu important.

D'altra banda, des del Govern també volem que l'IEC tingui una clara funció d'assessorament i de guiatge científic i intel·lectual d'aquells organismes, comissions o institucions governamentals o paragovernamentals implicades en actuacions de caire cultural, lingüístic o científic. Per això hem reclamat la seva col·laboració en projectes com la Casa de les Llengües, la tot just constituïda Comissió Catalunya 2014, encarregada de vetllar per l'adequada commemoració del tercer centenari de la Guerra de Successió.

El Govern compta, doncs, amb la institució i amb els seus membres. Sobre tot, comptem amb el seu rigor científic i el seu esperit crític. A la base del progrés social i cultural d'un país, hi ha sempre institucions acadèmiques actives i amb consciència de responsabilitat social. És el cas de l'IEC. Gràcies per la seva tasca.